

بسم تعالیٰ

آزمایش شماره ۳

شماره دانشجویی :

استاد :

تاریخ آزمایش :

گروه :

عنوان آزمایش : تیتراسیون اکسیداسیون - احیا

هدف آزمایش: به دست آوردن نرمالیته محلول مجهول در واکنش هایی که درجه اکسیداسیون تغییر می کند.

وسایل و مواد مورد نیاز: ارلن مایر، شیشه ساعت، بشر ۵۰۰ سی سی، کاغذ صافی، پیپت حبابدار، دماسنچ، بالن ژوژه،

پرمنگنات پتاسیم جامد، اگزالات سدیم جامد، اسید سولفوریک ۳ نرمال، اسید سولفوریک ۱ نرمال، محلول مجهول آهن ۲،

اسید فسفریک رقیق

تئوری آزمایش

واکنشهایی که طی آنها الکترونها از یک ماده به یک ماده دیگر انتقال می یابند را می توان در تجزیه حجم سنجی به کار برد.

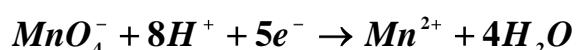
در نقطه پایانی تیتراسیون عده اکیوالنهای کاهش یافته باید با عده اکیوالنهای اکسید شده برابر باشد. به عبارت دیگر:

تعداد الکترونها به کار رفته در کاهش = تعداد الکترونها به کار رفته در اکسیداسیون

اکیوالان گرم ماده بکار رفته در فرایندها اکسایش کاهش برابر مقدار ماده ای است که به ازای ۱ مول انتقال الکtron در

واکنش شرکت کرده است و می توان آن را از طریق تقسیم جرم مولکولی بر الکترون انتقال یافته هر مول به دست آورد.

عامل اکسینده در اینجا پرمنگنات پتاسیم ($KMnO_4$) است که در محلول اسیدی طبق معادله زیر واکنش می دهنده:

این واکنش پنج الکترون به ازای هر مول از $KMnO_4$ انتقال الکترون دارد و یا اکی والان کرم ان یک پنجم جرم مولکولی اش می باشد. پرمنگنات پتاسیم رنگ بنفس پرنگی داشته و می توان به عنوان اندیکاتور (شناساگر) در هنگام واکنش با سایر مواد بی رنگ به کار رود.

یون Mn^{2+} بنفس رنگ و یون MnO_4^- بی رنگ است. بنابراین چنانچه پرمنگنات پتاسیم تیتر شده باشد نقطه پایانی زمانی است که رنگ صورتی پایداری برای اولین بار در ترکیب ظاهر شود. $KMnO_4$ را نمی توان با درجه خلوص بالا به دست آورد در نتیجه محلول استانداردی را نمی توان مستقیماً از آن تهیه کرد. به علاوه $KMnO_4$ تمایل به واکنش با اجزای آلی در آب دارد بنابر این باید در ابتدا محلول با غلظت تقریبی مطلوب تهیه نموده و آن را با عامل دیگری که غلظت آن معین است استاندارد نمود. اگزالات سدیم $Na_2C_2O_4$ ماده کاهنده مناسبی است که می توان با درجه خلوص بالا تهیه نموده و در استاندارد سازی محلول پرمنگنات از آن بهره برد.

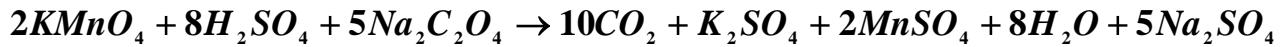
شرح آزمایش

در حدود 1.5gr پرمنگنات پتاسیم را با ترازوی معمولی وزن می کنیم. و با ۲۵۰ سی سی آب مقطر در یک بشر حرارت می دهیم تا بجوشد. (روی بشر یک شیشه ساعت قرار می دهیم). محلول را پس از رسیدن به دمای آزمایشگاه به بالن ژوژه منتقل کرده و به حجم ۵۰۰ سی سی می رسانیم.

برای استاندارد سازی محلول حدود 0.3gr اگزالات سدیم را در شیشه ساعت کوچک با ترازوی برقی وزن می کنیم و به ارلن مایر منتقل می کنیم. به وسیله استوانه مدرج ۲۵ سی سی اسید سولفوریک 3N را به ارلن انتقال می دهیم. ۲۴۰ سی سی آب مقطر را با استوانه مدرج بزرگ به ارلن اضافه می کنیم و ۰.۵ سی سی پرمنگنات به ارلن اضافه می کنیم. آن را حرارت می دهیم تا بی رنگ شود. در این هنگام به دمای ۶۰ درجه رسیده است. محتوی بالن را به بورت انتقال می دهیم و قطره قطراه به ارلن می ریزیم تا رنگ ثابتی به دست آید. حجم مصرفی را یادداشت می کنیم:

$$\text{حجم پرمنگنات مصرفی} = ۵۰ \text{ سی سی}$$

محادله واکنش

$$Na_2C_2O_4 = 2(23) + 2(12) + 4(16) = 134$$

$$\frac{5*134}{0.3040g} = \frac{2*5*1000}{50*N} \Rightarrow N = 0.091N$$

* نرمالیته واقعی پرمنگنات پتاسیم: ۰/۹۱٪ نرمال

۲۵ سی سی از مجھول را با پیپت حبابدار داخل اrlen می ریزیم. ۲۵ سی سی H_2SO_4 (۱ نرمال) با استوانه مدرج، ۴ قطره اسید فسفریک را به اrlen اضافه می کنیم. قطره قطره پرمنگنات را به آن اضافه می کنیم تا رنگ صورتی پایداری به دست آید:

$$\text{حجم پرمنگنات مصرفی} = 7 \text{ سی سی}$$

$$\begin{array}{ll} 0.091 & X \\ 25 \text{ cc} & 7 \text{ cc} \end{array} \Rightarrow X = 0.02 \text{ N}$$

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.